

2024Z20793

Vragen van de leden **Boswijk** en **Inge van Dijk** (beiden CDA) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Economische Zaken over *de omzeiling van sancties tegen Rusland door net opgerichte bedrijven* (ingezonden 11 december 2024).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en de Rijksuniversiteit Groningen waaruit blijkt dat er mogelijk sprake is van omzeiling van sancties tegen Rusland door onder andere jonge, kleine bedrijven?¹

Vraag 2

Klopt het dat het met de recente uitbreiding van de algemene verbodsbepaling voor personen of bedrijven expliciet verboden is een transactie aan te gaan als ze zich ervan bewust zijn dat dit mogelijk erwijs zou kunnen leiden tot het omzeilen van de sancties en ze het risico daarop toch op de koop toenemen?²

Vraag 3

Hoe oordeelt u in het licht van de algemene verbodsbepaling over bedrijven die gesanctioneerde producten exporteren naar een van de zeven landen (Armenië, Kazachstan, Kirgizië, Mongolië, Servië, Turkije, en Turkmenistan) die in het onderzoek van het CBS naar voren komen als landen met een verhoogd risico op sanctieomzeiling?

Vraag 4

Klopt het dat bedrijven die gesanctioneerde producten exporteren zich verplicht bewust moeten zijn van factoren die erop duiden dat een wederpartij uit is op het omzeilen van beperkende maatregelen («due diligence-onderzoek»)? Klopt het dat een voorbeeld van een dergelijke factor is dat een aanvraag van een nieuwe klant komt die gevestigd is in een land dat bekendstaat als «ontwijkingshub»?

¹ CBS, 10 december 2024, «Mogelijke omzeiling sancties tegen Rusland door jonge, kleine bedrijven» (<https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2024/50/mogelijke-omzeiling-sancties-tegen-rusland-door-jonge-kleine-bedrijven>)

² Evofenedex, 17 oktober 2024, «Nieuwe EU-maatregelen tegen sanctieomzeiling» (<https://www.evofenedex.nl/magazines/nieuwe-eu-maatregelen-tegen-sanctieomzeiling>)

Vraag 5

Deelt u de mening dat deze bedrijven (mogelijk) niet voldoen aan de «Best efforts-verplichting» die op 25 juni 2024 in werking is getreden? Zo niet, waarom niet?

Vraag 6

Kunt u een overzicht geven van alle complianceverplichtingen die de Europese Unie (EU) voor bedrijven in het leven heeft geroepen met als doel om sanctieomzeiling richting Rusland en/of Belarus te voorkomen? Kunt u hierbij aangeven voor welke bedrijven deze complianceverplichtingen gelden, en welke strafrechtelijke gevolgen overtreding hiervan kunnen hebben?

Vraag 7

Op welke manier worden bedrijven op de hoogte gehouden van deze complianceverplichtingen en de sancties die zij riskeren als zij niet aan deze verplichtingen voldoen?

Vraag 8

Welke instantie ziet toe op het nakomen van deze complianceverplichtingen?

Vraag 9

Kunt u aangeven hoe vaak er handhavend is opgetreden sinds de complianceverplichtingen gelden?

Vraag 10

Kunt u zich herinneren dat u tijdens het tweeminutendebat Sancties van dinsdag 19 november jl. hebt toegezegd dat u zou onderzoeken en bespreken hoe de compliance van fabrikanten van computerchips uitgebreid zou kunnen worden, en dat u daarover binnen twee weken een brief naar de Kamer zou sturen?³ Wanneer kan de Kamer deze toegezegde brief verwachten?

³ Tweede Kamer, 19 november 2024, «Plenair verslag, 25e vergadering, Tweeminutendebat Sancties» (https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/plenaire_verslagen/detail/2024-2025/25#773d6aca)